

Jaarrekening 2008

Milieufederatie Drenthe
Hertenkamp 6
9401 HL ASSEN
Telefoon: 0592-311150
Fax: 0592-330201
E-mail: info@mfdrenthe.nl

Inhoudsopgave

	Bladzijde
1. Algemene gegevens	3
2. Jaarstukken	
Inleiding	4
Jaarrekening	5
Balans per 31 december	5
Staat van baten en lasten over 2008	6
Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling	7
Toelichting op de balans	8
Toelichting op de staat van baten en lasten	12
3. Overige gegevens	
Vaststelling jaarrekening	19
4. Accountantsverklaring	20
Bijlage	
Begroting 2009	

1. Algemene gegevens

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De Stichting Milieufederatie Drenthe is 1971 opgericht onder de toenmalige statutaire naam "Stichting voor natuur-, milieu- en landschapsbescherming Drenthe MILIEURAAD DRENTHE". Deze naam is bij de statutenwijziging in 1993 gewijzigd in Stichting Milieufederatie Drenthe. Op 12 december 2005 zijn de statuten opnieuw geactualiseerd. De Milieufederatie Drenthe is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer S 41018499. De vestigingsplaats is Assen.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de natuur, het milieu en het landschap en het bevorderen van duurzame ontwikkeling in het bijzonder in de provincie Drenthe, alles in de meest ruime zin.

Samenstelling bestuur

In 2008 is het bestuur van de Milieufederatie Drenthe als volgt samengesteld.

Dagelijks bestuur en algemeen bestuur

B. Reitzema, vice-voorzitter
A. van Rhijn-Van der Veer, secretaris
J.L. Gunter, penningmeester
F.G. Blanckenborg

Algemeen bestuur

T. Beuling, lid algemeen bestuur
J. de Vries, lid algemeen bestuur tot 11 september 2008
H.A. Moorlag, lid algemeen bestuur

Directie

De directeur van de Milieufederatie Drenthe is R. Hoekstra.

2. Jaarstukken

Voor u ligt de jaarrekening 2008 van de Milieufederatie Drenthe. Naast algemene gegevens bevat deze de financiële kerngegevens van onze organisatie voor 2008.

De stichting Milieufederatie Drenthe kijkt terug op een productief jaar, dat ook financieel goed is afgesloten. De uitvoering van de zes programma's uit ons werkplan is voortvarend verlopen. Ruim veertig producten en projecten zijn grotendeels conform de planning uitgevoerd. Zij dragen alle bij aan onze hoofddoelstelling; de bescherming van natuur en landschap en de verbetering van de milieukwaliteit van de provincie Drenthe. Het jaar is, financieel gezien, afgesloten met een licht negatief resultaat, hetgeen in de begroting was voorzien.

Het inhoudelijke verslag van ons werk treft u aan in onze productrekening, die op basis van richtlijnen van de provincie Drenthe is opgesteld. Hierin hebben we voor alle programma's, onderverdeeld in activiteiten en projecten, verantwoord wat begroot en gerealiseerd is en welke prestaties en effecten daarmee gemoeid zijn.

De milieufederatie heeft het jaar 2008 afgesloten met een negatief resultaat van € 13.803,--. De omzet en geleverde output aan uren waren lager dan begroot, hetgeen samenhangt met iets lagere projectinkomsten.

De vergelijking tussen de begroting en rekening laat geen opzienbarende verschillen zien. De belangrijkste verschillen hangen samen met hoger uitgevallen directe projectkosten binnen een aantal projecten. Deze kosten waren voor het begin van het jaar niet voorzien, maar zijn naderhand bij de ontwikkeling en voorafgaand aan de start van deze projecten wel begroot en door projectinkomsten gedekt.

De begroting is mede om deze reden gedurende het jaar eenmaal herzien en opnieuw vastgesteld.

De jaarrekening is opgesteld op basis van CBF richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Sinds eind 2004 draagt de Milieufederatie Drenthe het CBF-keur. Daarmee voldoet zij aan de eisen die het CBF stelt aan professionaliteit, betrouwbaarheid en transparantie.

Vooruitblik

Onze organisatie kent de laatste jaren een redelijk stabiele omvang en omzet en een goede productiviteit. De begroting van 2009 laat in het verlengde daarvan geen grote wijzigingen zien. De in 2008 gerealiseerde productiviteit hopen we ook in 2009 te kunnen realiseren. Dit vraagt vooral om een voortvarende projectontwikkeling en uitvoering. Een mogelijk knelpunt daarbij is de stroperigheid in de voorbereiding en afhandeling van aanvragen bij subsidiegevers.

In 2009 voorzien wij investeringen in ons huisvesting die te maken hebben met achterstallig onderhoud en verdere verbetering van de werkruimte en faciliteiten. Onze huisvestingslasten zullen daardoor licht toenemen, maar bevinden zich nog steeds op een zeer acceptabel niveau.

De financiering van ons werk is in belangrijke mate projectmatig en de daarmee gepaard gaande bureaucratie legt in brede zin een grote druk op de organisatie. De komende jaren zal onze organisatie daar een nieuw en goed evenwicht in moeten vinden. We zullen professionaliteit en zakelijkheid moeten blijven combineren met flexibiliteit en creativiteit. Verdere investeringen in organisatie en projectontwikkeling zullen daarbij een belangrijke leidraad zijn. Het werken aan natuur en milieu is onze belangrijkste inspiratiebron en drijfveer. Voor dat resultaat zullen we ons blijven inzetten.

Balans per 31 december

Activa	2008		2007		Passiva	2008		2007	
	Euro	Euro	Euro	Euro		Euro	Euro	Euro	Euro
Vaste activa					Reserves en fondsen	4			
Materiële vaste activa	1				* Reserves		193.398		207.201
in het kader van de doelstelling					* Fondsen		-		-
* Gebouwen en terreinen		20.595		25.664			193.398		207.201
* Andere vaste bedrijfsmiddelen		26.278		34.394					
		<u>46.873</u>		<u>60.058</u>					
Vlottende activa					Vorzieningen	5	17.514		14.514
Vorderingen	2								
* Te ontvangen subsidie		122.858		232.999					
* Overige vorderingen en overlopende activa		7.559		12.026					
		<u>130.417</u>		<u>245.025</u>					
Liquide middelen	3	238.882		141.382			205.260		224.750
Totaal activa		<u>416.172</u>		<u>446.465</u>	Totaal passiva		<u>416.172</u>		<u>446.465</u>

Staat van baten en lasten over 2008

		Werkelijk 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Werkelijk 2007 Euro
Baten	7			
* Baten uit eigen fondswerving		46.833	60.000	86.401
* Baten uit gezamenlijke acties		-	-	-
* Baten uit acties derden		442.113	401.900	249.557
* Subsidies van overheden		617.746	614.700	621.672
* Baten uit beleggingen		3.167	1.000	4.608
* Overige baten		18.779	23.000	544
Som der baten		1.128.638	1.100.600	962.782

Lasten	8			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>				
* Uitvoeringskosten groene ruimte		475.367	480.700	416.006
* Uitvoeringskosten duurzame ontwikkeling		338.458	377.220	338.045
* Uitvoeringskosten kerntaken en milieucommunicatie		255.037	261.680	186.251
* Overige		11.643	-	1.788
<i>Werving baten</i>				
* Kosten eigen fondswerving		-	-	-
* Kosten gezamenlijke acties		-	-	-
* Kosten acties derden		-	-	-
* Kosten verkrijging subsidies overheden		-	-	-
* Kosten van beleggingen		-	-	-
* Overige		-	-	-
<i>Kosten beheer en administratie¹</i>				
* Kosten beheer en administratie		-	-	-
* Doorbelastingsverschillen / exploitatie		61.936	1.000	31.818-
		1.142.441	1.120.600	910.272
* Tekort / overschot		13.803-	20.000-	52.510
Som der lasten		1.128.638	1.100.600	962.782

De bestemming van het resultaat is als volgt:

* Continuïteitsreserve	13.185	-	37.630
* Bestemmingsreserve personele zaken	13.803-	20.000-	-
* Reserve financiering activa	13.185-	-	14.878
	13.803-	20.000-	52.508

1 De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de doelstellingen.

Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling

Inrichting jaarrekening

Deze jaarrekening is ingericht volgens de vernieuwde (2007) richtlijn 650 Fondswervende Instellingen.

Stelselwijziging

Milieufederatie Drenthe heeft over 2008 haar jaarrekening voor het eerst ingericht volgens de vernieuwde (2007) richtlijn 650 Fondswervende Instellingen. De aanpassing heeft voornamelijk gevolgen voor de inrichting van de Staat van Baten en Lasten. De vergelijkende cijfers 2007 zijn herrekend volgens deze vernieuwde richtlijn.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijziging.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs c.q. historische kostprijs, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in de toelichting op de betreffende balanspost anders wordt vermeld.

Voorzieningen

Met betrekking tot het gebouw zijn voorzieningen opgenomen voor de te verwachten onderhouds- en inrichtingskosten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, op basis van het aantal geregistreerde uren toegerekend aan de betreffende doelstelling. De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

Pensioenen

Milieufederatie Drenthe heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen. Hiervoor is een pensioenverzekering gesloten met een verzekeraar. Milieufederatie Drenthe heeft - mits de verschuldigde premies tijdig en volledig worden voldaan - geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de verzekeraar, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Met betrekking tot de pensioenregeling zijn derhalve alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen
	Euro	Euro
<i>Stand per 1 januari 2008</i>		
* Aanschaffingswaarde	121.800	141.440
* Cumulatieve afschrijvingen	96.136	107.046
Boekwaarde	<u>25.664</u>	<u>34.394</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>		
Aanschaffingswaarde		
* Investerings		7.414
* Desinvesteringen	-	7.376-
Totaal aanschaffingswaarde boekjaar (A)	-	38
Afschrijvingen		
* Afschrijvingen boekjaar	5.069	15.530
* Afschrijvingen desinvesteringen	-	7.376-
Totaal afschrijvingen boekjaar (B)	5.069	8.154
Saldo mutaties boekjaar (A-B)	<u>5.069-</u>	<u>8.116-</u>
<i>Stand per 31 december 2008</i>		
* Aanschaffingswaarde	121.800	141.478
* Cumulatieve afschrijvingen	101.205	115.200
Boekwaarde	<u>20.595</u>	<u>26.278</u>
De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:	10 resp. 30 jaar	3 resp. 5 jaar

De materiële vaste activa worden aangewend in het kader van de doelstelling.

2. Vorderingen

2a. Te ontvangen subsidie	31-12-2008	31-12-2007
	Euro	Euro
* Totaal	122.858	232.999
Totaal te ontvangen subsidies	<u>122.858</u>	<u>232.999</u>

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

2b. Overige vorderingen	31-12-2008	31-12-2007
	Euro	Euro
* Ziekteverzuimverzekering	-	12.000
* Fietsproject	-	26
* NS-kaarten	1.705	
* Uitbesteed werk	2.400	
* Schenking	2.500	
* Te ontvangen rente	954	
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u>7.559</u>	<u>12.026</u>

3. Liquide middelen	31-12-2008	31-12-2007
	Euro	Euro
* ABN Amro Bank, lopende rekening	98.947	19.817
* ABN Amro Bank, deposito	25.979	118.980
* Postbank, giro	33.827	2.392
* Triodos Bank	79.994	-
* Kas	135	193
Totaal liquide middelen	<u>238.882</u>	<u>141.382</u>

Op de rekening van de ABN AMRO Bank bestaat een kredietfaciliteit van € 18.151.

4. Reserves en fondsen

Reserves

		<u>Euro</u>
Continuïteitsreserve (A)		
Stand per 31 december 2007		107.143
* Bij: uit resultaatbestemming		<u>13.185</u>
Stand per 31 december 2008		<u><u>120.328</u></u>
Bestemmingsreserve personele zaken (B)		
* Stand per 31 december 2007		40.000
* Af: naar resultaatbestemming		<u>13.803-</u>
Stand per 31 december 2008		<u><u>26.197</u></u>
Reserve financiering activa (C)		
Reserve financiering activa, stand per 31-12-2007		60.058
* Waarde materiële vaste activa in het kader van de doelstelling	46.873	
* Gefinancierd met vreemd vermogen	-	
	<u>46.873</u>	
Verschil, naar resultaatbestemming		<u>13.185-</u>
Reserve financiering activa per 31-12-2008		<u><u>46.873</u></u>
Totaal (A + B + C)		<u><u>193.398</u></u>

A. Continuïteitsreserve

Het bestuur van de Milieufederatie Drenthe streeft naar een minimale continuïteitsreserve van € 100.000,-- om

- * de continuïteit van de organisatie zeker te stellen
- * fluctuaties in projectsubsidies op te kunnen vangen
- * financiële risico's op te kunnen vangen, in het geval de organisatie niet in staat is om aan projectverplichtingen te voldoen
- * ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende liquide is.

Het bestuur beschouwt € 200.000,-- als richtbedrag voor een gezonde financiële situatie
Het CBF hanteert voor de zgn. continuïteitsreserve een maximum van 1,5 x de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie afhankelijk van de specifieke risico's van de organisatie.
Een continuïteitsreserve is nodig om ervoor te zorgen dat de instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen aan de doelstelling kan voldoen.

B. Bestemmingsreserve personele zaken:

De bestemmingsreserve personele zaken is bedoeld voor overbrugging van de eigen risicotermijn van de ziekteverzuimverzekering. Daarnaast moet ze de organisatie in staat stellen om in de toekomst te voldoen aan verplichtingen, die voortvloeien uit wetgeving (onder meer Wet Poortwachter) en de rechtspositieregeling.

C. Reserve financiering activa:

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de financiering van de materiële vaste activa inzichtelijk te maken.

5. Voorzieningen

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
Voorziening onderhoud		
* Stand per 1 januari	14.514	12.644
* Af: onderhoudskosten	-	1.130-
* Bij: dotatie onderhoud	3.000	3.000
Stand per 31 december	<u>17.514</u>	<u>14.514</u>

De voorziening onderhoud is ter dekking van de kosten van regulier en achterstallig onderhoud aan het pand Hertenkamp 6 in Assen.

6 Kortlopende schulden

6a Vooruitontvangen subsidies

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
* Vooruitontvangen subsidies	96.311	96.002
Totaal vooruitontvangen subsidies	<u>96.311</u>	<u>96.002</u>

6b Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
* Belastingdienst	33.221	28.423
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>33.221</u>	<u>28.423</u>

6c Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
* Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	22.448	19.892
* Tegoed verlofdagen	10.845	15.517
* Kosten jaarverslag	4.000	4.000
* Accountantskosten	6.000	6.232
* Uitbesteed werk	7.755	16.909
* Reis- en verblijfkosten	52	1.102
* Drukkosten	18.223	-
* Huisvestingskosten	191	2.999
* Automatisering	-	6.958
* Aflossen lening	-	24.270
* Portokosten	1.073	
* Pensioenkosten	1.021	
* Diversen	4.120	2.446
Totaal overige schulden en overlopende passiva	<u>75.728</u>	<u>100.325</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten

7. Beschikbaar voor doelstelling

		Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Baten eigen fondswerving	8a	46.833	60.000	86.401
* Baten acties derden	8b	442.113	401.900	249.557
* Subsidies overheden (1)	8c	617.746	614.700	621.672
* Baten uit beleggingen	8d	3.167	1.000	4.608
* Overige baten	8e	18.779	23.000	544
Totaal baten		<u>1.128.638</u>	<u>1.100.600</u>	<u>962.782</u>

(1) *De activiteitensubsidies overheden betreffen incidentele subsidies.*

7a Baten eigen fondswerving	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Projectsubsidies niet-overheden	46.833	60.000	86.401
* Baten eigen fondswerving	<u>46.833</u>	<u>60.000</u>	<u>86.401</u>
7b Baten uit acties van derden	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* <i>Baten (fondswervings-)activiteiten derden</i>			
Fonds Provinciale Milieu Federaties (1)	362.775	350.000	203.562
Overige fondswervers	79.338	51.900	45.995
Totaal baten uit acties van derden	<u>442.113</u>	<u>401.900</u>	<u>249.557</u>
7c Subsidies van overheden	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* <i>Activiteitensubsidies overheden</i>			
Prestatiesubsidie provincie Drenthe (2)	386.050	414.700	386.419
Prestatiesubsidie provincie Drenthe, nacalculatie en verrekening	10.639	-	8.800
Projectsubsidie provincie Drenthe	201.734	180.000	207.423
Projectsubsidies Drentse gemeenten	19.323	20.000	19.030
Totaal beschikbaar uit subsidies overheden	<u>617.746</u>	<u>614.700</u>	<u>621.672</u>
7d Baten uit beleggingen	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Rente spaarrekeningen	3.167	1.000	4.608
Totaal beschikbaar uit baten uit beleggingen	<u>3.167</u>	<u>1.000</u>	<u>4.608</u>
7e Overige baten	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Overige inkomsten	18.779	23.000	544
Totaal beschikbaar uit overige baten en lasten	<u>18.779</u>	<u>23.000</u>	<u>544</u>

- (1) *Dit betreft de baten, die de Milieufederatie Drenthe ontvangt van de landelijke Stichting De Provinciale Milieufederaties. Deze stichting ontvangt gelden die de Nationale Postcode Loterij aan de gezamenlijke milieufederaties beschikbaar stelt voor projecten. In 2008 is 61% van alle toekenningen in de Stichting Provinciale Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. Voor projectactiviteiten heeft de Milieufederatie Drenthe in 2008 een bedrag van € 358.969 van de stichting ontvangen. Van de door de stichting toegezegde (en voor een deel ontvangen) gelden is in 2008 in totaal € 362.775 besteed aan projecten. De voorwaarden voor de subsidiëring door de Nationale Postcode Loterij zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de Stichting Nationale Postcode Loterij en De 12 Provinciale Milieufederaties, getekend in maart 2001. Een kopie hiervan is bij de Milieufederatie Drenthe op te vragen.*
- (2) *De prestatiesubsidie van de provincie Drenthe is inclusief de bijdrage van het Ministerie van VROM die vanaf 1995 via het provinciefonds wordt uitgekeerd. Vanaf 2005 is de budgetsubsidie omgezet in een jaarlijkse prestatiesubsidie. Provinciale Staten van Drenthe hebben op 22 september 2004 ingestemd met de Algemene Subsidieverordening (ASV) 2004. Deze verordening is op 15 november 2004 in werking getreden. De inhoud van de ASV 2004 is te vinden op www.drenthe.nl.*

8 Lasten

		Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro	
*	Personeelskosten	9a	635.371	642.000	591.975
*	Uitbesteed werk	9a	19.785	15.000	8.236
*	Publiciteit en communicatie	9c	6.109	6.000	6.987
*	Huisvestingskosten	9d	42.868	43.000	25.671
*	Kantoor- en algemene kosten	9e	53.899	56.600	50.934
*	Afschrijving en rente	9f	20.599	22.000	25.346
*	Directe projectkosten	9g	363.810	336.000	201.126
Totaal uitvoeringskosten			<u>1.142.441</u>	<u>1.120.600</u>	<u>910.275</u>

	Werkelijk 2008	Begroting 2008	Rekening 2007
Gemiddeld aantal personeelsleden¹	10,66	10,44	10,07

*¹Uitgedrukt in fulltime arbeidseenheden (=12 maanden, 36 uur per week)
De inzet van de bestuursleden is onbezoldigd.
Daarnaast zijn er vrijwillig medewerkers.*

8a Personeelskosten (1)	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Salarissen	466.156	471.458	455.551
* Sociale lasten	87.864	87.900	78.450
* Pensioenen	47.117	48.442	42.766
* Scholing	637	1.000	1.523
* Salarisadministratie	2.659	3.000	2.650
* Ziekteverzuimverzekering + wga	16.022	15.000	10.750
* Arbodienst	3.329	2.200	2.447
* Reiskosten personeel (2)	14.149	11.000	-
* Overige personeelskosten / onvoorzien	13.390	17.000	14.766
Sub-totaal	<u>651.323</u>	<u>657.000</u>	<u>608.903</u>
Af: ontvangen ziekengeld	<u>15.952-</u>	<u>15.000-</u>	<u>16.928-</u>
Totaal personeelskosten	<u><u>635.371</u></u>	<u><u>642.000</u></u>	<u><u>591.975</u></u>

8b Uitbesteed werk	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Uitbesteed werk	<u>19.785</u>	<u>15.000</u>	<u>8.236</u>
Totaal uitbesteed werk	<u><u>19.785</u></u>	<u><u>15.000</u></u>	<u><u>8.236</u></u>

8c Publiciteit en communicatie	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Drukkosten	<u>6.109</u>	<u>6.000</u>	<u>6.987</u>
* Overige kosten publiciteit en communicatie	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal publiciteit en communicatie	<u><u>6.109</u></u>	<u><u>6.000</u></u>	<u><u>6.987</u></u>

8d Huisvestingskosten	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
* Huur	<u>6.557</u>	<u>6.600</u>	<u>6.419</u>
* Onderhoud pand	<u>6.593</u>	<u>6.000</u>	<u>7.234</u>
* Energielasten	<u>3.944</u>	<u>5.400</u>	<u>3.379</u>
* Overige huisvestingskosten	<u>25.774</u>	<u>25.000</u>	<u>8.639</u>
Totaal huisvestingskosten	<u><u>42.868</u></u>	<u><u>43.000</u></u>	<u><u>25.671</u></u>

(1) *De salariskosten, sociale lasten en pensioenpremie van de directie bedroegen in 2008: € 76.917.*

Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

(2) *De reiskosten personeel werden tot 2007 verantwoord onder Kantoor- en algemene kosten.*

8e	Kantoor- en algemene kosten	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
*	Portokosten	3.286	4.000	2.605
*	Telefoonkosten	3.743	4.000	4.563
*	Bureaunkosten	5.231	3.000	2.865
*	Kopieerkosten	3.969	4.900	4.578
*	Bankkosten	648	700	718
*	Accountantskosten	6.095	7.000	6.332
*	Verzekeringen	1.251	1.500	2.046
*	Automatisering	12.745	13.000	11.712
*	Vergaderkosten	140	500	1.318
*	Reis- en verblijfkosten	507	500	6.741
*	Vakliteratuur en documentatie	2.518	2.900	1.594
*	Bestuurskosten (1)	28	600	299
*	Overige kosten	12.067	14.000	5.563
*	Nagekomen lasten	1.671	-	-
	Totaal kantoor- en algemene kosten	<u>53.899</u>	<u>56.600</u>	<u>50.934</u>

8f	Afschrijving en rente	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
*	Rentelasten langlopende lening	-	-	2.421
*	Afschrijvingskosten gebouwen	5.069	6.000	5.419
*	Afschrijvingskosten andere vaste bedrijfsmiddelen	15.530	16.000	17.506
	Totaal afschrijving en rente	<u>20.599</u>	<u>22.000</u>	<u>25.346</u>

8g	Directe projectkosten	Rekening 2008 Euro	Begroting 2008 Euro	Rekening 2007 Euro
*	Directe projectkosten	363.810	336.000	201.126
	Totaal directe projectkosten	<u>363.810</u>	<u>336.000</u>	<u>201.126</u>

(1) *De bestuursleden zijn onbezoldigd. De bestuurskosten betreffen de door bestuursleden gemaakte onkosten.
Er zijn aan de bestuursleden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.*

Toelichting op de lastenverdeling

Bestemming	Doelstelling				Werving baten			Beheer en Administratie	Totaal 2008	Begroot 2008	Totaal 2007
	Groene ruimte	Duurzame ontwikkeling	Kerntaken en milieu-communicatie	Overige	Eigen fonds-werving	Acties derden	Subsidies				
Lasten											
Subsidie en bijdragen	-	-	-	-					-	-	-
Afdrachten	-	-	-	-					-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-					-	-	-
Uitbesteed werk	9.572	5.474	4.001	-	-	-	-	738	19.785	15.000	8.236
Publiciteit en communicatie	2.149	1.229	899	-	-	-	-	1.832	6.109	6.000	6.987
Personeelskosten	229.124	131.019	95.784	-	-	-	-	179.444	635.371	642.000	591.975
Huisvestingskosten	15.080	8.623	6.304	-	-	-	-	12.860	42.868	43.000	25.671
Kantoor- en algemene kosten	6.720	3.842	2.809	-	-	-	-	40.528	53.899	56.600	50.934
Afschrijving en rente	-	-	-	-	-	-	-	20.599	20.599	22.000	25.346
Directe projectkosten	115.194	132.502	104.470	11.642	-	-	-	-	363.810	336.000	201.126
Totale kosten	377.839	282.690	214.267	11.642				256.001	1.142.441	1.120.600	910.275
Beheer en administratie doelstellingen	97.527	55.768	40.770	-							
Totaal doelstellingen	475.366	338.458	255.037	11.642	-	-	-				

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, toegerekend aan de betreffende doelstelling op basis van het aantal geregistreerde uren en het begrote uurtarief.

De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

10. Werkelijk versus begroting

De begroting van 2008 is gedurende het boekjaar herzien en opnieuw vastgesteld.

De reden daarvoor was dat er belangrijke afwijkingen waren ontstaan tussen de begrote en te realiseren directe projectkosten met de daarbijbehorende projectinkomsten. Zie de toelichting bij de 'lasten'.

Het begrote resultaat negatieve resultaat van € 20.000,-- is niet aangepast. Dit resultaat was begroot, omdat voor 2008 kosten waren voorzien voor organisatieontwikkeling en professionalisering, die niet door externe projectinkomsten worden gedekt. Deze kosten zijn voor een groot deel ook gemaakt.

Aanpassing van de begroting heeft geen gevolgen gehad voor het vastgestelde uurtarief en de daarover gemaakte afspraken met subsidieverstrekkers.

Voor 2008 was een negatief resultaat begroot van € 20.000,--. Gerealiseerd is een negatief resultaat van € 13.803,-- Het verschil van € 6.197 is als volgt tot stand gekomen.

* Baten gerealiseerd	€ 1.128.638		
* Baten begroot	<u>€ 1.100.600</u>		
Verschil baten		€	28.038
* Lasten gerealiseerd	€ 1.142.441		
* Lasten begroot	<u>€ 1.120.600</u>		
		€	21.841
Saldo: verschil tussen gerealiseerd en begroot		<u>€</u>	<u>6.197</u>

Baten

De baten zijn hoger dan begroot en liggen aanzienlijk boven het niveau van 2007. De belangrijkste oorzaak van deze verhoging wordt gevormd door de extra bijdragen voor directe projectkosten.

Deze extra kosten en baten zijn voor een deel gerealiseerd voor landelijke samenwerkingsprojecten.

Daarom is vooral de bijdrage van het Fonds Provinciale Milieu Federaties hoger dan in voorgaande jaren.

Lasten

De exploitatielasten waren over de gehele linie iets lager dan begroot.

Met name de directe projectkosten zijn hoger dan begroot en aanzienlijk hoger dan het niveau van 2007.

Deze extra directe projectkosten werden gemaakt voor het inschakelen van externe deskundigen (onder meer voor onderzoek op het gebied van het samengaan van natuur en recreatie, communicatieplan energiebesparing en internetpeilingen/burgerparticipatie).

Op alle hoofdthema's van de Milieufederatie Drenthe zijn hogere directe projectkosten gemaakt.

Lasten per thema	Gerealiseerd	Begroot	Gerealiseerd
	2008	2008	2007
* Uitvoeringskosten Groene ruimte	475.367	480.700	416.006
* Uitvoeringskosten Duurzame ontwikkeling	338.458	377.220	338.045
* Uitvoeringskosten Kerntaken en milieucommunicatie	255.037	261.680	186.251
* Overige	11.643	-	1.788
	<u>€ 1.080.505</u>	<u>€ 1.119.600</u>	<u>€ 942.090</u>

De gerealiseerde kosten voor Groene ruimte en Kerntaken en milieucommunicatie liggen in 2008 boven het niveau van 2007. Dit is terug te voeren op de directe projectkosten voor resp. de projecten Natuurlijke recreatie en Groene Peiler (burgerparticipatie).

3. Overige gegevens

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening van 2008 van de Stichting Milieufederatie Drenthe Is vastgesteld in de bestuursvergadering van 16 april 2009

Assen, 16 april 2009

J.L. Gunter, penningmeester

B Reitzema, vice-voorzitter

4. Accountantsverklaring

Aan: het bestuur van
Stichting Milieufederatie Drenthe, Assen

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de op de pagina's 5 tot en met 19 opgenomen jaarrekening 2008 van Stichting Milieufederatie Drenthe te Assen bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondswervende Instellingen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Milieufederatie Drenthe per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondswervende Instellingen.

Drachten, 16 april 2009

De Jong AFM B.V.
J.D. de Jong AA

De Jong AFM bv
Postbus 164 9200 AD Drachten
Zuiderdwarsvaart 13 9203 HV Drachten
Telefoon 0512 58 68 98 Fax 0512 58 68 90
E-mail info@dejongafm.nl Internet www.dejong-accountancy.nl
KvK Leeuwarden 01.09.11.51 ING Bank 66.03.53.504

Begroting baten en lasten 2009

Milieufederatie Drenthe

Baten

* Baten uit eigen fondswerving	90.000
* Baten uit gezamenlijke acties	-
* Baten uit acties derden	220.650
* Subsidies van overheden	626.900
* Baten uit beleggingen	1.500
* Overige baten	25.000

Totaal baten	<u>964.050</u>
--------------	----------------

Lasten

* Salarissen, sociale lasten en pensioen	725.200
* Uitbesteed werk	15.000
* Publiciteit en communicatie	6.000
* Huisvestingskosten	32.000
* Kantoor en algemene kosten	52.250
* Afschrijving en rente	23.600
* Directe projectkosten	145.000

Totaal lasten	<u>999.050</u>
---------------	----------------

Begroot resultaat	<u><u>35.000-</u></u>
--------------------------	-----------------------

Begroting 2009 lasten programma's / doelstellingen

In euro's		Uur-	Product-	Totale
Programma's		kosten	kosten	kosten
1.1	Ruimtegebruik	231.475	18.250	249.725
1.2	Kwaliteit natuur en landschap	152.675	28.500	181.175
2.1	Milieukwaliteit en duurzaam ondernemen	93.575	19.050	112.625
2.2	Klimaat en energie	157.600	5.450	163.050
3.1	Provinciaal netwerk en ondersteuning	93.575	12.250	105.825
3.2	Natuur- en milieucommunicatie	88.650	61.500	150.150
Totaal doelstellingen		817.550	145.000	962.550
Overige kosten				36.500
				<u>999.050</u>